

Kansallinen rokotusasiantuntijaryhmä KRAR

Lausunto lasten koronarokotuksista 09.11.2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) suosittaa tällä hetkellä 12–17-vuotiaille riskiryhmiin kuuluville lapsille ja nuorille kolmea koronarokoteannosta. Muille 12–17-vuotiaille suositellaan kahta koronarokoteannosta. 5–11-vuotiaille riskiryhmiin kuuluville lapsille ja lapsille, joiden lähipiiriin kuuluu voimakkaasti immuunipuutteinen henkilö, suositellaan kahta koronarokoteannosta. Myös muille 5–11-vuotiaille tarjotaan kahta koronarokoteannosta.

Euroopan lääkevirasto (EMA) suositti mRNA-rokotteiden (Comirnaty ja Spikevax) hyväksymistä myös 6 kuukauden – 4 vuoden ikäisille lapsille 19.10.2022. Suomeen on hankittu ainoastaan BioNTech-Pfizerin tämän ikäryhmän Comirnaty-rokotetta (3 mikrog/annos, perusrokotussarja 3 rokoteannosta).

Kansallinen rokotusasiantuntijaryhmä (KRAR) päätti kokouksessaan 9.11.2022 esittää lasten koronarokottamisen alatyöryhmän pohjaesityksen mukaan, että jatkossa 6 kuukauden – 11 vuoden ikäisille lapsille, joilla on jokin mahdollisesti vakavalle koronataudille altistava perussairaus, tarjotaan mahdollisuutta ottaa koronarokotusten perusrokotussarja. 12–17-vuotiaiden rokotussuositukset esitetään pidettävän ennallaan.

Kaikenikäisten lasten tautitakaan sekä koronarokotteiden tehon ja turvallisuuden seuraamista jatketaan ja tarvittaessa suosituksia muutetaan.

Esityksen lääketieteelliset perustelut

6kk-4-vuotiaiden koronarokotteet on todettu turvallisiksi ja niiden tuottaman immuunivasteen perusteella tehokkaiksi. Kliinisestä tehosta on toistaiseksi vain vähän näyttöä, mutta tämän ikäryhmän rokotteet tuottavat vastaavan immuunivasteen kuin muille ikäryhmille annetut rokotteet, jotka ovat tuottaneet hyvän kliinisen tehon varsinkin vaikeaa tautia vastaan.

Myyntilupaa edeltäneissä tutkimuksissa koronarokotteilla ei 6 kuukauden – 4 vuoden ikäisillä lapsilla todettu vakavia haittavaikutuksia. Toistaiseksi kliinistä tietoa tämän ikäryhmän rokotteista on kuitenkin kertynyt vasta rajallisesti. Toistaiseksi ei ole viitteitä siitä, että tämän ikäryhmän rokotteisiin liittyisi vakavia haittavaikutuksia, mutta tutkittua tietoa tarvitaan lisää.

Suomessa lasten koronainfektiosta johtuvat sairaalahoidot lisääntyivät vuoden 2021 lopussa ja vuoden 2022 alussa, mutta ovat sen jälkeen vähentyneet. Lapsilla sairaalahoidon keston mediaani on Suomessa ollut yksi vuorokausi ja vakavat taudinkuvat harvinaisia.

Suurimmalla osalla sairaalahoitoon koronataudin vuoksi joutuneista lapsista ei ole aiempia sairauksia tai muita riskitekijöitä. Tutkimuksissa on kuitenkin havaittu taustasairauksien lisäävän vakavan taudin riskiä lapsilla. Suomessa sairaalahoitoon joutuneilla lapsilla taustasairauksien yleisyys vaihtelee ikäryhmittäin ja vähiten taustasairauksia on todettu 6kk–4v ikäisillä sairaalahoitoon joutuneilla lapsilla. Suomessa sairaalahoitoon joutuneilla lapsilla on ollut mm. immuunipuutostiloja, kroonisia sydän- ja keuhkosairauksia sekä neurologisia sairauksia ja tiloja.

Lapset ovat vuoden 2022 aikana sairastaneet koronavirustautia runsaasti, mutta omikronvariantin yleistymisen, aiemmin sairastettujen tautien ja vanhemmillä lapsilla aiemman rokotussuojan myötä taudinkuvat ovat muuttuneet lievemmiksi ja vakavia tautitapauksia todetaan lapsilla harvoin.

Toukokuussa 2022 jo 73 prosentilla alle 18-vuotiaista todettiin aiemmasta koronavirustartunnasta kertovia vasta-aineita. Kaikkiaan joko koronavirustartunnan tai tartunnan ja rokottamisen yhteisvaikutuksena muodostuneita vasta-aineita löytyi 76 prosentilta 1–4-vuotiaista, 89 prosentilta 5–11-vuotiaista ja 98 prosentilta 12–17-vuotiaista. Koska virusta on ollut liikkeellä paljon myös menneen kesän ja kuluvan syksyn aikana, on todennäköistä, että nyt vasta-aineita löytyisi vielä selvästi suuremmalta osalta lapsista ja nuorista.

Aiemmin sairastettu infektio, saadut rokotteet tai näiden yhdistelmä antavat tutkimusten mukaan hyvää suojaa vakavaa koronavirustautia vastaan pitkään. Tutkimusten mukaan pienillä lapsilla infektion seurauksena muodostuva vasta-ainevaste saattaa olla jopa voimakkaampi kuin aikuisilla. Myös soluvälitteisen immuniteetin on havaittu olevan lapsilla voimakkaampi kuin aikuisilla.

Koska vakavan taudin riski on pienillä lapsilla tällä hetkellä Suomessa matala ja sairaalahoidon tarve lapsilla vähentynyt, kaikkien lasten koronarokottamista ei katsota tarpeelliseksi. Aiemmat sairaudet ja riskitekijät voivat kuitenkin suurentaa yksittäisen lapsen riskiä vakavalle, sairaalahoitoa vaativalle koronataudille, joten vakavan koronataudin riskissä olevien lasten rokottaminen katsotaan perustelluksi.